

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра методики навчання іноземних мов

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

**на тему: «ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ
КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ
(АНГЛІЙСЬКА)»**

Студентки 2 курсу групи 2 МСОАЗ
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності 014 Середня освіта
Спеціалізації 014.021 Англійська мова і література
Мельник Марини Борисівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Лобачук І. М. ,
кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____	_____
(підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____
(підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____
(підпис)	(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	7
1.1. Суть поняття «комунікативні уміння», «комунікативні навички».....	8
1.2. Психолого-педагогічні аспекти формування ефективної комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови.....	21
Висновки до розділу 1.....	39
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АНАЛІЗ ЗАСВОЮВАННЯ УЧНЯМИ СПОСОБІВ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ДИСКУСІЇ.....	41
2.1. Навчальна дискусія як один з ефективних методів активізації навчальної діяльності учнів.....	41
2.2 Дослідження ефективності використання методу дискусії для формування комунікативних навичок на уроках англійської мови.....	53
2.3 Розробка і впровадження вправ з навчання ведення дискусії.....	59
Висновки до розділу 2.....	77
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80

ВСТУП

Сучасна школа відіграє визначальну роль у забезпеченні становлення творчої, інтелектуально розвиненої особистості, здатної брати участь у комунікації в усіх сферах суспільного життя. Головним мірилом якості освіти стає компетентність особистості. Відповідно до Законів України “Про освіту” і “Про загальну середню освіту”, одним із головних завдань сучасної освіти є формування комунікативної компетентності на основі засвоювання системи знань про природу, людину, суспільство, оволодіння засобами пізнавальної та практичної діяльності. При цьому увага особливо акцентується на вивченні предметів гуманітарного циклу з пріоритетною спрямованістю їх на актуалізацію міжособистісних відносин, оволодіння міжкультурною комунікацією.

Ця проблема особливо значуща у зв'язку з приєднанням України до Болонської декларації, котра передбачає формування єдиного освітнього простору на європейській території. Розвиткові компетентностей присвячено праці відомих українських і зарубіжних науковців: Л.І. Морська, О.О. Паршикова, М.М. Філоненко, Н.П. Волкова, С.Д. Абрамович та ін. У наукових працях з педагогіки і психології помітно посилилась увага дослідників до спілкування як важливого компонента загальної культури та однієї з умов самореалізації особи в стосунках з оточуючими людьми.

Незважаючи на значний інтерес учених до проблем комунікації та компетентності, наукові основи комунікативної компетентності поки що опрацьовані недостатньо. Теоретико-експериментального обґрунтування потребує питання використання у педагогічному процесі можливостей предметів гуманітарного циклу як засобів оволодіння учнями старших класів комунікативною компетентністю.

Актуальність порушеної проблеми обумовлена: основними завданнями теорії та практики шкільної освіти України у сфері формування комунікативної компетентності; демократизацією і гуманізацією освітньої

системи, що передбачає особистісно орієнтоване навчання, серед компонентів якого є розвинуті форми спілкування; приєднанням України до Болонської декларації, яка сприяє соціокультурному діалогові в умовах інтенсивної міжнародної комунікації; пріоритетною спрямованістю предметів гуманітарного циклу на актуалізацію міжособистісних відносин, оволодіння засобами комунікації; суперечностями між завданням сучасної шкільної освіти щодо формування комунікативної компетентності й традиційними пояснювально-ілюстративними технологіями навчання.

Оскільки у сучасному глобалізованому світі питання комунікації набувають особливого значення, жити й ефективно взаємодіяти в середовищі інформаційного суспільства можливо лише за умови розвитку комунікативних навичок особистості, її здатності орієнтуватися у мільйонних потоках інформації, користуватися численними базами даних, вмінням налагодити діалог з представниками різноманітних мовленнєвих спільнот. Комунікація змінює світ і водночас висуває великі вимоги щодо рівня володіння особистістю різноманітними засобами та методами спілкування.

Дискусія є важливим способом комунікації та своєрідним мистецтвом. Як відомо, дискусія – це діалог, який передбачає обмін думками і пошук спільної мови, тобто у буквальному розумінні – використання міжнародних засобів спілкування, одним із яких є англійська мова.

Об’єкт дослідження – процес формування комунікативної компетентності старшокласників у середній загальноосвітній школі.

Предмет дослідження – педагогічні технології формування комунікативної компетентності старшокласників засобами дискусії на уроках англійської мови.

Мета дослідження полягає у використанні дискусії як методу формування комунікативних навичок в учнів старших класів на уроках англійської мови.

Завдання дослідження:

- визначити суть поняття «комунікативні уміння», «комунікативні навички»;
- з'ясувати психолого-педагогічні умови ефективного формування комунікативної активності учнів;
- охарактеризувати організацію засвоювання учнями способів комунікативних дій при вивченні англійської мови у процесі дискусії
- дослідити ефективність використання методу дискусії для формування комунікативних навичок на уроках англійської мови.

Методи дослідження. Досягненню мети і розв'язанню поставлених завдань сприяло використання комплексу методів дослідження, а саме: теоретичних (аналіз, синтез, порівняння, систематизація теоретичних і дослідних даних, узагальнення філософської, психологічної, педагогічної літератури) – для розроблення теоретичних основ формування комунікативної компетентності учнів; емпіричних (спостереження, бесіди, анкетування, аналіз змісту програм і підручників, вивчення та узагальнення педагогічного досвіду) – для обґрунтування використання дискусії як засобу формування комунікативної компетентності старшокласників; експериментальних (експерименти: констатувальний і формувальний) – дали змогу дослідити рівні сформованості комунікативної компетентності старшокласників; перевірити і підтвердити ефективність використання дискусії як засобу формування комунікативної компетентності старшокласників; статистичних (методи математичної статистики) – для опрацювання експериментальних даних перевірки ефективності використання дискусії як засобу формування комунікативної компетентності старшокласників.

Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів. У роботі визначено суть поняття «комунікативні уміння», «комунікативні

навички»; з'ясовано психолого-педагогічні умови ефективного формування комунікативної активності учнів; охарактеризовано організацію засвоювання учнями способів комунікативних дій при вивченні англійської мови у процесі дискусії

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у впровадженні в навчально-виховний процес старшокласників методу дискусії для формування комунікативних навичок на уроках англійської мови.

Апробацію результатів магістерської роботи здійснено у виступах на наукових конференціях різного рівня: міжнародних – « Мова. Освіта. Культура: Інтеграційні тенденції в сучасному світі» (м.Вінниця, 14.04.2023р.); «Сімдесят другі економіко-правові дискусії» (м.Львів (Україна)-м.Переворськ (Польща), 22.02.2023р.); «Сімдесят четверті економіко-правові дискусії» (м.Львів (Україна)-м.Переворськ (Польща), 25-26.04.2023р.); «Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов» (м. Одеса, 20-21. 04.2023р.); « Сімдесят сьомі економіко-правові дискусії» (м.Львів (Україна)-м.Переворськ (Польща), 18-19.04.2023р.); всеукраїнських – «Молодь: Освіта. Наука. Духовність» (м.Київ, 24-26.04.2023р.)

Публікації. Основні положення і результати дослідження викладено в 6 наукових працях, а саме у збірниках матеріалів наукових конференцій.

Структура роботи. Магістерська робота складається з 89 сторінок, вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури в кількості 89 джерел.

ВИСНОВКИ

Україна, вступаючи до світового освітнього простору, відчуває потребу в адаптації внутрішніх освітніх стандартів до міжнародних стандартів і вимог. В країні визначені стратегічні напрямки розвитку освіти на 21 століття, які включають у себе створення системи неперервного навчання та виховання для досягнення високих рівнів освіти, сприяння постійному духовному самовдосконаленню особистості та розвиток інтелектуального і культурного потенціалу, розгляданого як найвища цінність для нації. У сучасних умовах стрімкий розвиток суспільства створює потребу у громадянах, які можуть ефективно спілкуватися не тільки з власними співвітчизниками, але і з іноземцями. Тому питання розвитку діалогічного мовлення та здатність до нього стали важливими для нас, і ця

тема стала основою нашого дослідження.

Дослідження теоретико-методологічних аспектів розвитку комунікативних умінь і навичок учнів старших класів у процесі вивчення англійської мови привело нас до кількох важливих висновків щодо формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови:

1. Комунікативні уміння та навички є ключовими компонентами вивчення іноземних мов, зокрема англійської. Вони охоплюють здатність розуміти, використовувати та виражати інформацію в усній та письмовій формі. Для формування ефективної комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови важливо враховувати психологічні та педагогічні аспекти. Підходи, спрямовані на створення мотивації для навчання та активну участь учнів у мовному спілкуванні, виявилися особливо корисними.
2. Важливо враховувати інтереси та потреби учнів при вивченні англійської мови. Приклади та завдання, які відображають реальні ситуації комунікації, можуть сприяти більш успішному формуванню комунікативних навичок. Психологічний комфорт і позитивне відношення до мовного спілкування мають велике значення для розвитку комунікативної компетенції учнів. Створення дружнього та відкритого навчального середовища сприяє покращенню результатів.

Все це важливе для розвитку комунікативних умінь і навичок учнів на уроках англійської мови і вказує на ключові аспекти, які можуть допомогти вчителям та педагогам досягти цієї мети.

Також протягом дослідження були розкриті важливі пункти організації та аналізу засвоєння учнями способів комунікативної діяльності у процесі вивчення англійської мови через метод дискусії. Навчальна дискусія, виявилася ефективним методом активізації навчальної діяльності учнів. Вона сприяє розвитку їх комунікативних навичок, здатності аргументовано висловлювати свої думки та слухати інших.

Результати дослідження магістерської роботи дозволили зрозуміти,

наскільки важливим є розвиток комунікативних умінь та навичок учнів старших класів під час вивчення англійської мови. В сучасному світі, де спілкування та міжкультурна взаємодія стають все більш важливими, уміння ефективно спілкуватися на іноземній мові стає необхідністю.

Отже, акцент на розвиток комунікативних умінь і навичок учнів є справедливим та актуальним. Іноземна мова вивчається не лише для отримання знань, а й для практичного застосування в реальних ситуаціях спілкування. Такий підхід сприяє більш успішному вивченню мови та розвитку більш широкого спектру навичок, які стануть корисними в майбутньому житті учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Айзенбарт М.М. Сутність понять “компетентність” і “компетенція” в сучасній науковій парадигмі / М.М. Айзенбарт // Молодь і ринок. – 2017. – № 3 (146). – С. 88 – 92.
2. Александров В.М. Система вправ для інтенсивного навчання професійно-орієнтованої англійської мови у вищій школі // Вісник Запорізького національного університету, 2010. № 2 (13). С. 5-17.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : навч. посіб. / Ф. С. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія». 2004.

4. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці. Вісник АПН України : педагогіка і психологія. 2009. № 2. С. 26–31.

5. Бичківська Т. М. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / Т. М. Бичківська. – Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/>

6. Бігич О. , Бражник Н., Гапонова С. та ін. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. п К.: Ленвіт, 1999. 320 с.

7. Божок Н. О. Етапи формування мовленнєвої компетенції у читанні / Н. О. Божок // Збірник матеріалів «Нові технології навчання» НУХТ Всеукраїнської науково-методичної конференції «Стан і шляхи підвищення якості вищої освіти в Україні: зміст, новітні технології, моніторинг». – Київ, 2009. – С. 146-147.

8. Брецько І. І. Діалогічне мовлення – основа для розвитку здібностей міжособистісного спілкування / І. І. Брецько, Т. М. Кравченко // Международныйнаучный журнал. – 2016. – №1. – С. 39-42.

9. Будас Ю.О. Створення психологічно сприятливої атмосфери для формування професійної іншомовної компетентності. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія: Педагогічні науки. Вип. №3 (81). Житомир, 2015. С.41-46. 12.

10. Будас Ю.О. Формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми [збірник наукових праць .Київ-Вінниця: ТОВ «Планер», 2016. Випуск 46. С.121-124.

11. Бурман Л. В. Педагогічні умови формування діалогічних умінь у студентів вищих навчальних педагогічних закладів : автореф. дис. ...

канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. В. Бурман. Тернопіль, 2008. 20 с.

12. Бучацька С. М. Комунікативні здібності студентів у професійному спілкуванні іноземними мовами. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. Зб. статей: Ялта: РВВ КГУ, 2011. Вип.34. Ч.1. С. 232-237

13. Бучацька С. М. Психологічні механізми оволодіння іноземним мовленням мовною особистістю. Педагогіка і психологія професійної освіти Науковометодичний журнал. 2012. №2. С. 162-170.

14. Васьківська Г. О. Риторичні вміння учнів старшої школи в контексті ціннісно-сміслової сфери. Українська мова і література в школі. 2011. Вип. 8. С. 14–19.

15. [Волошина Н. В.](#) Формування комунікативних здібностей старшокласників : автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07; Ін-т психології ім. Г.С.Костюка АПН України. - К., 2008. - 19 с.

16. Гапонова С. В. Дискусія як вправа для навчання вільного спілкування іноземною мовою // Іноземні мови. 1999. № 4. С. 3-11.

17. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу :МОНУкраїни : Державні стандарти. <http://www.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

18. Дмитренко Н.Є., Будас Ю.О. Вплив оцінювання іншомовної компетентності на мотивацію студентів. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія. № 29, 2018. С.178-189.

19. Іпатій І. К. Формування навичок діалогічного та монологічного мовлення / І. К. Іпатій, О. В. Кузик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ipatiy-i-k-kuzik-o-v-formuvannya-navichok-dialogichnogo-ta-monologichnogo-movlennya/>

20. Загнітко А. П. Основи мовленнєвої діяльності : навч. посіб. / А. П. Загнітко, І. Р. Домрачева. Донецьк : Український культурологічний центр, 2001. 316 с.

21. Змієвська О.О., Довгалюк Т.А., Глазунов М.С., Глазунова Т.В., Кузьміна С.А., Теклюк Г.П. Підготовка шкільного вчителя нового покоління: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вінниця. ВДПУ. 2020.151 с.

22. Кикилик І. В. Психологічні особливості актуалізації мовних здібностей у студентів вищих навчальних закладів у процесі навчання іноземних мов : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / І. В. Кикилик. – Хмельницький : Вид-во Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького, 2006. – 20 с.

23. Коробейнікова Т. Етапи формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2015. Вип. 53. С. 8 – 14. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2015_53_3.

24. Коробейнікова Т. І. Мультимедійні вправи для навчання діалогічного мовлення на заняттях з англійської мови / Т. І. Коробейнікова // Педагогічний процес: теорія і практика. К., 2012. Вип. 3. С. 122-134.

25. Коробейнікова Т. І. Сучасні вимоги до формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні в майбутніх учителів // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ Серія Філологія. Педагогіка. Психологія. Випуск 31. 2015. С. 251-260.

26. Коробейнікова Т. І. Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Коробейнікова Тетяна Ігорівна. К., 2013. 276 с.

27. Короненко Г. А. Розвиток навичок діалогічного мовлення на уроках англійської мови // Англійська мова та література, 2009. № 25. С. 2-6.

28. Костенко Н. І. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів ВНЗ нефілологічних спеціальностей / Н. І. Костенко // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». – 2012. – № 5. – С. 86-89

29. Кучерук О. А. Методи формування комунікативної компетентності в процесі дидактичного дискурсу / О. А. Кучерук // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2010. – Вип. 53. – С. 77-81.

30. Лебедева Н. А. Сучасні зарубіжні теорії мотивації у контексті психології освіти та лінгвістики. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2016. № 45. С. 19-23

31. Лещенко Г. П. Методика роботи з формування умінь діалогічного мовлення учнів середніх класів / Г. П. Лещенко // Зб. наук. пр. – Херсон, 2004. – Вип. 37. – С. 100-105.

32. Лобачук І.М. Застосування креативних методів навчання з метою активізації пізнавальної діяльності студентів в процесі вивчення іноземної мови. 6 Наукові записки НПУ ім. М.Драгоманова. Сер. Педагогічні та історичні науки, Вип. 147, 2020р, С. 130-137

33. Максименко Л. О. Навчання професійно спрямованого англомовного діалогу майбутніх менеджерів невиробничої сфери : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання» / Л. О. Максименко Київський національний лінгвістичний університет. К., 2012. 285 с.

34. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів .Умань : Візаві, 2018. 165 с.

35. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2007. 320

36. Метьюлкіна О. М. Формування англомовної професійно орієнтованої компетенції у діалогічному мовленні майбутніх митників : автореф. дис ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. М. Метьюлкіна. Київ, 2012. 21 с.

37. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: навчальний посібник / Л.І. Морська. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.

38. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. К. : Ленвіт, 2008. 285 с.

39. Ніколаєнко О. В. Формування комунікативної компетенції студентів у процесі навчання діалогічному мовленню [Електронний ресурс] / О. В. Ніколаєнко, Т. О. Ушата. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/24_PNR_2009/Philologia/48333.doc.htm

40. Озадовська Л. В. Парадигма діалогічності в сучасному мисленні: монографія / Л. В. Озадовська. – К.: Вид-во «ПАРАПАН», 2007. – 164 с.

41. Панасюк Ю. Компетентнісний підхід у викладанні іноземної мови / Ю. Панасюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. – 2015. – № 3. – С. 196-202.

42. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах / Л. С. Панова. – К.: Академія, 2010. – 328 с.

43. Полонська Т. К. Реалізація компетентнісного підходу в навчанні іноземних мов учнів профільної школи / Т. К. Полонська // Педагогіка і психологія, 2014. – № 3. – С. 76-80.

44. Поселецька К. А. Підготовка майбутніх учителів філологічних спеціальностей до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 Вінниця, 2016. 339 с.

45. Прокопишина К.Н. Рольова гра як метод розвитку в учнів навичок англомовної комунікації . Таврійський вісник освіти. 2013. № 1. С. 199-204. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2013_1_36

46. Птушка О. С. Методика використання рольової гри у навчанні діалогічного мовлення учнів на уроках англійської мови / О.С. Птушка // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2012. – № 1003. – Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – Вип. 70. – С. 154-159.

47. Редько В. Г. Базовий рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності сучасного старшокласника / В. Г. Редько // Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай [та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. – К. : Пед. думка, 2013. – С. 87–93.

48. Редько В. Г. Інтерактивні технології навчання іноземної мови / В. Г. Редько // Рідна школа. – 2011. – № 8-9. – С. 28-36.

49. Редько В. Г. Компетентнісно орієнтоване навчання іноземних мов учнів початкової школи: лінгводидактичний аспект / В. Г. Редько // Проблеми сучасного підручника. – 2017. – Вип. 18. – С. 178-191.

50. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Академія, 2017. 366 с.

51. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

52. Складенко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іноземних мовленнєвих навичок та вмінь / Н. К. Складенко // Іноземні мови. 1999. № 3. С. 3-7.

53. Складенко Н. К. Типологія вправ в інтенсивному навчанні іноземних мов / Н. К. Складенко // Гуманістичні аспекти лінгвістичних досліджень і методики викладання іноземних мов: Збірник наукових праць. – К.: Київський держ. пед. інст. іноз. мов, 2012. С. 9-14.

54. Соловйова О.В. Закономірності розвитку пізнавальних здібностей школярів: Вікова та педагогічна психологія. Питання психології. 2004, № 3.

55. Сухомлинський В. О. Формування виховного впливу колективу на особистість // Сухомлинський В.О. Вибрані твори. В 5 т. К., 1976. Т. 1. С. 448-587.

56. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іноземної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб. К.: Фірма "ІНКІС", 2006. 248 с.

57. Теклюк Г.П. Психологічні засади формування іноземної комунікативної компетенції у майбутніх учителів історії та права. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Вип. 51. Редкол.: Р.С. Гуревич (голова) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2018.с.399-403

58. Тригуб Л.П., Власенко І.В. Комунікативні навички та вміння для ефективного вивчення англійської мови самостійно. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. -2019. №40(2).- С. 137–140.

59. Топтигіна Н. М. Принцип активності у процесі навчання дискусії на матеріалі художніх текстів / Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. пр. / КНЛУ, НМАУ. К., 2002. Вип. 19. С. 31-34.

60. Федак З. Місце та роль рольової гри на уроці іноземної мови .Молодь і ринок. 2011. №7.С. 151-155. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_7_35.

61. Черниш В. В. Етапи навчання майбутніх учителів англomовного професійно орієнтованого говоріння / В. В. Черниш // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. 2013. Вип. 39(4). С. 338-345.

62. Черниш В. В. Засоби формування іншомовної комунікативної компетенції у діалогічному мовленні / Валентина Василівна Черниш // Іноземні мов. 2011. № 3. С. 15-22.

63. Черниш В. В. Контроль рівня сформованості компетенції у діалогічному мовленні / Валентина Василівна Черниш // Іноземні мови. 2012. № 1. С. 9-16.

64. Черниш В. В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2012. № 4. С. 11-27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2012_4_4.

65. Черниш В.В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу // Іноземні мови. № 4. 2012 (72). С. 11-27.

66. Черниш В. В. Організація та проведення рольових ігор на уроках з іноземної мови / Валентина Василівна Черниш // Іноземні мови. 2010. № 4. С. 7-15.

67. Шведова Я.В. «Формування комунікативних вмінь здобувачів вищої освіти в процесі вивчення міжфакультетської дисципліни «покоління Х, Y, Z та виклики сучасності» Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, площа Свободи 6, Харків, Україна, 61022 E-mail: shvedova@karazin.ua, ORCID: [hΣps://orcid.org/0000-0001-9592-3032](https://orcid.org/0000-0001-9592-3032)

68. Шишко А. Компетентнісний підхід до навчання перекладу з іноземної мови в економічних ВНЗ / А. Шишко // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені

Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 103. – С. 379-387.

69. Ямчинська Т.І. Професійна підготовка викладачів іноземних мов в умовах інформаційного суспільства. Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2018. 79 с.

70. Ямчинська Т.І. Educational Technologies for Maturing Democratic Approaches to Educational Practices in Ukraine. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Випуск 44. Редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. .С. 133-139.

71. Яцишин О.М. Формування мотивації вивчення іноземної мови студентами економічних спеціальностей. Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. – Вінниця, 2004, 240 с.

Argumentation and dialogic teaching: alternative pedagogies for a changing world: [Electronic resource] / ed. by Wolfe, S. and Alexander, R. J., 2008. – Access mode https://issuu.com/gfbertini/docs/future_learning_argumentation_and_dialogic_teach

73. Baker Joanna. Essential Speaking Skills / Joanna Baker, Westrup Heather. –Continuum International Publishing Group, 2003. –170 p.

74. Bell A.H. Business Communication: Process and Practice. London: Scott, Foresman and Company, 1987. 601 p.

75. Bing Liu, Ian Lane. End-to-End Learning of Task-Oriented Dialogs // Proceedings of NAACL-HLT 2018: Student Research Workshop, New Orleans, Louisiana, June 2-4, 2018. pp. 67-73.

76. Bunt H. Context and dialogue control. Think Quarterly 3, 1994. pp. 19-30.

77. Courtney M. Talking to learn: selecting using peer group oral tasks. // ELT Journal. 1996. No. 50/4. pp. 37-43.

78. Curry Dean. More dialogs for Everyday Use. Washington, D.C. 1997
79. Dialogic teaching at school [Electronic resource] / ed. By Oksana Duchak, 2014. Access mode : <file:///D:/Downloads/48-50-1-SM.pdf>
80. Dobson Julia M. Dialogs for Everyday Use. Washington, D.C. 1994
81. Flecha, Ramón. Sharing Words : Theory and Practice of Dialogic Learning. Lanham, MD: Rowman and Littlefield. 2000.
82. Ladousse G. P. Resource Books for Teachers: ROLE PLAY. New York. Oxford University Press-1987.
83. Krashen Stephen "Second Language Acquisition and Second Language Learning" (1981)
84. Dra. Wienny Ardriyati. Role play: One alternative and effective teaching method to improve students' communicative skill-2009.
85. Oxford Business English Dictionary for Learners of English / Dilys Parkinson (ed.). Oxford University Press. 2005. 616 p
86. Phillips, Louise. The Promise of Dialogue: The dialogic turn in the production and communication of knowledge. 2011. pp. 25-26.
87. Tsui Amy B.M. English Conversation. Oxford University Press, 1994.
88. Vicki Ritts. Six Ways to Improve Your Nonverbal Communications.
// *АНГЛІЙСЬКА мова в початковій школі* № 3 (40), березень 2008 р. С. 37.
89. Wolfson N. Rules of Speaking / Nessa Wolfson. – London and N. Y.: Longman, 1990. – 61 p.